

Laptopkölszönző szolgáltatás az egyetemen, könyvtári közreműködéssel

A *Sacramento State University*, amely a kaliforniai állami egyetemi hálózat része, néhány éve egy új, a kampusz egész területére kiterjedő szolgáltatást vezetett be: a hallgatók laptopokat kölcsönözhetnek a tanuláshoz és feladataik elvégzéséhez. A gyorsan népszerűvé vált szolgáltatásban az egyetemi könyvtárnak is fontos szerep jutott.

Más amerikai egyetemekhez hasonlóan a *CSU (California State University)* tagintézményei is jelentős bevétel- és támogatáscsökkenést szenvedtek el az elmúlt időszakban. Ugyanakkor az oktatók és a tanulók igénylik a legkorszerűbb számítástechnikát, a tananyagok nonstop hozzáférhetőségét, a mindenhol használható wifi-hálózatot, amelyre szükségük van a tanuláshoz és a kommunikációhoz. A fiatalok egyre inkább figyelembe veszik az informatikai infrastruktúrát is, amikor felsőoktatási intézményt választanak, ezért az egyetem vezetősége fontosnak tartja a folyamatos műszaki fejlesztést, hogy minél több diákot tudjanak megnyerni és megtartani.

A tanuláshoz nélkülözhetetlen digitális információforrások megteremtésében és fenntartásában az egyetemi könyvtárnak meghatározó szerepe van. Ennek érdekében a könyvtár régóta partneri kapcsolatot ápol az egyetem informatikai részlegével (*Information Resources & Technology Department*). Az egész kampuszra kiterjedő laptopkölszönzés bevezetése is jó példa erre az együttműködésre. A könyvtár korábban már több éves tapasztalatot szerzett a táskagépek kikölszönzésében, és nyitottnak mutatkozott arra, hogy a beiratkozott olvasók igényeinek megfelelően kibővítsen ezt a szolgáltatást. Amikor 2007-ben az egyetem stratégiai tervében is szereplő bővítésről döntés született, három szervezeti egység lett megbízva azzal, hogy egy „akciócsoportot” hozzanak létre a szervezési és technikai feladatok koordinálására. Az egyetemi könyvtár a *Média Központban*, az informatikai részleg az új *Tudományos Információs*

Központban, a hallgatói önkormányzat pedig a *Diákközpont* épületében alakított ki egy-egy kölszönző pultot a laptopok számára. Ez a három hely viszonylag közel van egymáshoz az egyetemváros közepén. A nemrég átadott Információs Központban a hallgatók egyénileg és munkacsoportokban is tanulhatnak, jó néhány számítógépes kabinetet, továbbá vezeték nélküli hálózatot és informatikai segélyszolgálatot is igénybe vehetnek. A Diákközpont pedig ingyenes internet-hozzáférést, kávézókat, szabadidős szolgáltatásokat és programokat kínál számukra.

A könyvtár már 2004-ben bevezette a táskagépek kölszönözhetőségét, hogy ezzel is segítse az általa kínált digitális információforrásokhoz való hozzáférést; akkor 15 Windowsos PC, illetve Macintosh gép alkotta az eszközparkot. A könyvtár munkatársai három év alatt elég sok tapasztalatot szereztek az adminisztrációs, a technikai és a felhasználói problémák terén, amelyek felmerülhetnek egy ilyen szolgáltatásnál. Ezeket azután a 2007 októberében elindított kéthetenkénti megbeszéléseken, illetve elektronikus levélváltások útján meg tudták osztani a másik két szervezeti egység illetékeseivel, akiket a 2008 márciusában indítandó, a kampusz egész területére kiterjedő kölszönzés megszervezésével bízott meg az egyetem vezetősége. A könyvtár Média Központjában korábban használt iratok alapján készült el az új „Laptopkölszönyszerződés és Felhasználási Szabályzat”. Emellett az Informatikai Központ szakemberei felfrissítették és kibővítették a könyvtári laptopokon használt szoftvereket; a könyvtár munkatársai pedig a másik két helyszínen is telepítették a *Millennium* nevű kölszönző rendszert, és betanították használatát az ottani alkalmazottaknak.

Ha egy hallgató szeretné igénybe venni ezt a szolgáltatást, első alkalommal alá kell írnia a „Kölszönyszerződés”-t, melyet a Média Központban iktatnak, és a Millennium rendszerben is beírják ezt a tény

az illető adatlapjára. Ezután már a hallgató a három közül bármelyik pultnál kivehet egy azonosító vonalkóddal ellátott laptopot az univerzális diákkártyáját használva, hasonlóan a könyvkölcsönzéshez, és egy nyomtatott nyugtát is kap mellé, amelyen a kivétel és a visszahozatal időpontja is szerepel. A kölcsönzési idő négy óra (plusz legfeljebb 20 percnyi türelmi idő). Ha valaki határidőn túl hozza vissza a gépet, akkor felfüggesztik a kölcsönzési jogát a szemeszter végéig. Minden laptopot annál a pultnál kell visszaadni, ahonnan eredetileg elvitték. Ahhoz, hogy valaki hozzáférjen a helyi hálózati szolgáltatásokhoz, beleértve a könyvtári információforrásokat is, egy ún. *SacLink* azonosítóval és a hozzá tartozó e-mail címmel is rendelkeznie kell, ez szintén szükséges feltétel a kölcsönzéshez. A jogosultsági kritériumok, a szolgáltatás ismertetője, a gépek technikai adatai, a telepített szoftverek listája, a gyakran feltett kérdések és egyéb szükséges tudnivalók a www.csus.edu/laptoploan címen érhetők el (1. ábra).

SACRAMENTO STATE
Laptop Loan Service

search go

sac state home admissions about sac state giving a gift site index contact sac state

Resources dedicated for academics

» Sac state students are eligible to borrow wireless laptops up to 4 hours

laptop loan service

The laptop loan program allows the check out of Internet accessible laptops. Laptops will be available for checkout at the following locations:

- **ASI Business Office** - 3rd Floor Union ([Hours](#))
- **IRT Service Desk** - AIRC 2005 ([Hours](#))
- **Library Media Center** - 1 South, Library ([Hours](#))

Registered Sac State Undergraduate and Graduate students who are in good standing are eligible to use the service. Once each academic year, students will be asked to sign the [Laptop Computer Loan Agreement and Use Policy](#). Each time a laptop is checked out, students must present a valid Sac State OneCard to the staff a checkout location. The student must not have any outstanding University holds, fines or charges.

A valid SacLink account is required to use the laptop. Wireless access is available on all floors of the Union, AIRC, and Library. The Student laptop loan service staff will assist you with the efficient checkout of a fully charged and working laptop. If you need assistance with the use of the laptop, its operating system, applications or internet access, the student laptop service staff will be happy to assist you.

Policy

- The student may check out only one laptop at a time.
- The student may check out one laptop for up to a 4 hour period, based on location hours, during operation hours.
- The student is responsible for the safe and timely return of a borrowed laptop to the original checkout location. Students that do not return the laptop (back) on time will have their laptop borrowing privileges suspended for the rest of the academic year and possibly be assessed a fine.
- The student may not install software onto the laptop.
- The University is not responsible for lost or damaged files or the recovery of files left on any laptop during the checkout period. Students should save files to personal media such as a flash drive, writable CD or a network drive during the checkout period.

Any file changes made to the laptop will be automatically erased when the laptop is rebooted.

- The University is not responsible for vulnerabilities or damages caused by viruses transferred to or from, a student's personal storage media or the Internet.

Replacement and Repair Charges

The student accepts full responsibility for the laptop. The student will reimburse Sacramento State for the cost of repairing or replacing the laptop if it is damaged, lost, or stolen while checked out. The replacement cost for the laptop will be no less than \$2000, plus processing fees.

Related Information

[Laptop Computer Loan Agreement and Use Policy](#) (PDF - 22KB)

[Status of 32 Circulating Laptop](#) (ASI Business Office)

[Status of 72 Circulating Laptop](#) (IRT Service Desk)

[Status of 67 Circulating Laptop](#) (Library Media Center)

ASI Business Office 278-7916 ASIHeldesk@csus.edu

IRT Service Desk 278-7337 HelpDesk@csus.edu

Library Media Center 278-5665 lmcmal@library.csus.edu

★★★★★ Laptop Loan Service Feedback

1. ábra A laptopkölcsönző szolgáltatás tájékoztatója az egyetem honlapján

A laptopok négyórányi használatot biztosító akkumulátorral vannak ellátva. Mindhárom szolgáltató pont fel lett szerelve akkumulátortöltővel, melyek kilenc óra alatt regenerálják őket. A 180 gép 90 százaléka PC, a többi pedig Macintosh laptop. A PC-k kétmagos Intel processzorral, egy giga memóriával, 80 gigabájtos merevlemezrel, DVD-íróval, vezetékes hálózati, illetve wifiadapterrel, és 14,1 hüvelykes LCD képernyővel vannak ellátva, floppy meghajtó nincs bennük. Windows XP fut rajtuk, és a különféle segédprogramok (pl. McAfee, Roxio Easy CD Creator, Pharos Notify), felhasználói szoftverek (pl. Acrobat, Photoshop, Dreamweaver, MS Office, Internet Explorer, Firefox) és médialejátszók (pl. QuickTime Player, RealPlayer, Windows Media Player) mellett szakirodalom-kereső és -rendszerező alkalmazásokat (SciFinder Scholar, End Note), valamint látássérülteket segítő programokat (ZoomText, Jaws) is telepítettek rájuk. A felhasználókról feltételezik, hogy jártasak ezeknek a szoftvereknek a használatában, így a szolgáltató pontokon csak olyan dolgokban tudnak tájékoztatást adni, mint például a vezetékek nélküli hálózathoz való csatlakozás, vagy a *SacLink* azonosító igénylése. Akinek ennél több segítség kell, az az informatikai központ ügyfélszolgálatához fordulhat.

A Diákszövetség publikációs irodája segített a szolgáltatás népszerűsítésében. Plakátokat nyomtattak és helyeztek el a három szolgáltatói épület bejáratánál, továbbá szórólapokat is készítettek. A tájékoztató weboldalt a könyvtár webmestere állította össze. A használati statisztikákat és a felhasználói visszajelzések lehetőségét a Millennium rendszer biztosítja. Az indulás után két hónappal a projektet koordináló bizottság átnézte a kölcsönzési adatokat és az online kitöltött kérdőíveket, melyek között többségben voltak a pozitív vélemények, de akadt néhány kritizáló vagy hiányosságot feltáró megjegyzés is. Valaki például szeretné, ha egeret is lehetne a gépek mellé kölcsönözni, egy másik diák szerint éjszakára, illetve egész hétfőjére is ki lehetne terjeszteni a kölcsönzési időt, egy harmadik felhasználó pedig a weblapok lassú

letöltődésére és a telepített szoftverek frissítésének elhanyagolására panaszkodott. Többen javasolták, hogy a laptopokat bármelyik szolgáltató helyre vissza lehessen vinni, ne csak ahhoz, ahonnan kikölcsönözték. Utóbbi kérdésben végül úgy döntöttek, hogy ezt lehetővé teszik ezentúl, de a könyvtári kölcsönzőpult személyzete csak akkor vesz vissza egy másik szolgáltató ponton kiadott gépet, ha az már bezárt, és nem vizsgálja meg a laptop állapotát – ez továbbra is az adott ponton dolgozó alkalmazottak feladata és felelőssége marad. A projekt során más, kooperációt igénylő feladatokat is sikeresen megoldottak, mint például a kölcsönözhető számítógépekkel kapcsolatos műszaki problémák; az elektromos hálózat átalakítása, hogy mindhárom helyszínen alkalmas legyen az akkumulátortöltők működtetésére; a Millennium kölcsönző rendszer használatának betanítása; és az egyes munkafolyamatok összehangolása.

Az egész kampuszra kiterjedő laptopkölcsönzés lehetőségének megteremtése jó példája a különböző szervezeti egységek közötti együttműködésnek: a könyvtár, az informatikai központ és a hallgatói önkormányzat egyaránt hozzájárult a maga sajátos szakértelmével a program sikerességéhez. A könyvtárba ennek köszönhetően többen látogatnak és a hallgatók így könnyebben hozzáférnek az ott szolgáltatott online információforrásokhoz is.

Az egyetemi oktatás egyre változatosabb formákban zajlik: a személyes előadás és kommunikáció mellett megjelentek az elektronikus források, a hálózaton elérhető oktatási anyagok. A könyvtár és az egyetem közötti állandó partneri kapcsolat egyre integráltabb, egyre hatékonyabb oktatási és tanulási környezetet eredményez.

/GU, Fang: The campus-wide laptop loan service and the library's role. = Library Management, 32. köt. 1–2. sz. 2011./

(Drótos László)